

Individuell läskurs: Metalitteraritet, 7,5 hp.

Mats Malm

Normalt förknippas metafiktion och metapoesi med modernismen och en sofistikerad litterär medvetenhet. Men man kan också se det som en alldeles grundläggande funktion även i enklare litteratur. I Friedrich Kittlers arbeten om 1800- och 1900-talskultur blir slutsatsen att litteratur handlar om sitt medium. Slutsatsen är omstridd och förtjänar att diskuteras kritiskt, men även om man inte köper argumentet i sin helhet så finns där en viktig poäng. I antikforskningen har man visat hur den tidiga grekiska lyriken kan bearbeta sin egen tillkomst och relationen mellan ord och bild. Detta kan förstås som en bearbetning av övergången mellan muntligt och skriftligt, och linjen i kursen är denna: metalitteraritet som bearbetning av litteraturens villkor. Olika former av metalitteraritet diskuteras och möjliga förklaringsmodeller prövas.

Examinationen sker genom en uppsats på 8-10 sidor där man tillämpar perspektivet på valfritt material med hjälp av några av texterna, eller för ett mer teoretiskt resonemang utifrån dem. Uppsatsen skall alltså inte redovisa all läsning på litteraturlistan. Vid ett examinerande samtal diskuteras både uppsatsen och de texter som inte tagits upp där. Börja gärna läsningen med Larsen.

Litteraturlista

- Arping, Åsa: "Hushållet som romanverkstad. Fredrika Bremers Familjen H*** och 1830-talets litterära debatt", *Samlaren* 1997, 91-111.
- Fischer, Otto: "'Ty må jag för mig sjelf utgjuta mina tårar.' Nordenflychts *Den sörgande Turtur-dufwan*", *Sjuttonhundratalet. Årsbok för Svenska sällskapet för 1700-talsstudier* 1, 2004, 113-130.
- Fischer, Otto: "Retorisk och litterär kommunikation. Några historiska och teoretiska överväganden", *Tidskrift för litteraturvetenskap* 2005:1-2, 16-37.
- Fischer, Otto: "Skatter af känslan – tecken af oskulden. Om sentimentalitet och litterär kommunikation. Exemplet Granberg", *Samlaren* 2006, 41-84.
- Gemzøe, Anker: "Metafiktionens mangfoldighed", *Metafiktion – selvrefleksionens retorik i moderne litteratur, teater, film og sprog*, red. Anker Gemzøe, Britta Timm Knudsen, Gorm Larsen, Holte 2001, 29-50.
- Heffernan, James A.W. *Museum of Words. The poetics of ekphrasis from Homer to Ashbery*, Chicago 1993 ("Homer: A Shield Sculpted in Words" och "Virgil: Re-Imagining the Shield (26 s.)).
- Hockenjos, Vreni & Schröder, Stephan Michael: "Historisierung und Funktionalisierung: Zur Intermedialität, auch in den skandinavischen Literaturen um 1900", *Historisierung und Funktionalisierung. Intermedialität in den skandinavischen Literaturen um 1900*, Berlin 2005, 7-35.

- Hutcheon, Linda: *Narcissistic Narrative. The Metafictional Paradox*, New York 1984.
(<http://site.ebrary.com.ezproxy.ub.gu.se/lib/gubselibrary/Doc?id=10132128>)
- Jaén, Didier T.: "Metaphysics and Metafiction" i förf.s *Borges' Esoteric Library. Metaphysics to Metafiction*, Lanham m.m. 1992, 3-41
- Jansson, Bo G: *Postmodernism och metafiction i Norden*, Uppsala 1996 (kap. 7-8, 40 s.)
- Kittler: *Maskinskrifter. Essäer om medier och litteratur*, utg. Otto Fischer och Thomas Götselius, övers. Tommy Andersson et al., Gråbo 2003, förord och kap 7, s. 7-32, 167-204.
- Larsen, Svend Erik: "Når litteraturen snakker med sig selv. Metafiction og litterær metode", *Edda* 3/03, 266-281.
- Malm, Mats: "Bokens, textens och språkets materialitet i *Hercules*", *I vitterhetens tjänst. Textkritiska uppsatser. En vänbok till Barbro Ståhle Sjönell*, red. Lars Burman, Hedemora 2003, 31-47.
- McCaffery, Larry: "The art of metafiction", *Metafiction*, ed. Mark Currie, Harlow, Essex 1995, 181-193.
- Prince, Gerald: "Metanarrative signs", *Metafiction*, ed. Mark Currie, Harlow, Essex 1995, 55-68.
- Quendler, Christian: *From Romantic Irony to Postmodernist Metafiction*, Frankfurt am Main etc. 2001 ("Introduction" och "Conclusion", 13-22, 159-164).
– och samma verk, s. 103-157.
- Scholes, Robert: "Metafiction", *Metafiction*, ed. Mark Currie, Harlow, Essex 1995, 21-38.
- Svenbro, Jesper: "Kärlekens strategi", *BLM* 1981:6, 351-359.
- Svenbro, Jesper: *Phrasikleia. An Anthropology of Reading in Ancient Greece*, Ithaca and London 1993, kap. 1 och 8, s. 8-25, 145-159.
- Waugh, Patricia: *Metafiction. The theory and practice of self-conscious fiction*, London and New York 1984.

C:a 1000 sidor. Skönlitteratur i anslutning tillkommer.